

Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord-Norge:

Her er basen for OrtoPol@r

Fra høsten 2003 til våren 2006 skal to kandidater gjennomføre spesialistutdanning i kjeveortopedi lokalt ved Kompetansesenteret for Nord-Norge. De er opptatt som kandidater ved Avd. for kjeveortopedi ved fakultetet i Oslo sammen med åtte «vanlige» kandidater. Tilmøret all klinisk virksomhet foregår under veiledning av lokal instruktør, som har deltidsstilling ved Det odontologiske fakultet, UiO, og ved Det medisinske fakultet, UiTø.

Telemedisin byr på spennende og nye muligheter for faglig samhandling og deling av kompetanse. Det er innredet videokonferanserom ved de odontologiske fakultetene i Oslo og Bergen og ved Kompetansesenteret i Nord-Norge, og det er også investert i digitalt røntgenutstyr samt digitale kameraer. Investeringer og erfaringer med telemedisinske løsninger i dette prosjektet vil ha stor betydning for tettere samarbeid mellom og bedre ressursutnyttelse ved de odontologiske utdanningsinstitusjonene.

Denne beskrivelsen er også hentet fra nettstedet til Nasjonalt senter for telemedisin, men hvordan er virkeligheten? Tidende besøker først kandidatene og deres lærer i Tromsø og får siden delta på morgen-seminar med kasuspresen-tasjon, sittende i Oslo online med Tromsø.

Nå går det bra

Tidende ankommer til Kompetansesenteret i Tromsø for å snakke med de to kandidatene, Sigurd Hadler-Olsen og Kristin Sandvik, og læreren deres, Mohammad El-Agroudi en tidlig desembermorgen.

El-Agroudi som opprinnelig er fra Egypt, har vært i Norge i mange år, han har tatt spesialistutdanning i Bergen og er etter hvert blitt spesialist i både kjeveortopedi og periodonti. Han fikk stilling ved Kompetansesenteret der han utfører både kjeveortopedisk behandling og kombinert perio- og implantatbehandling.

– Det er nok behov for litt mer veiledning enn jeg hadde forestilt meg, sier han og innrømmer at det har blitt vel hektisk til tider fordi han også har sine egne pasienter som må følges opp. Med tvillinger på to år og kone i full jobb, kan verken han eller barna «tillate» seg å være syke. Men han ser lyst på situasjonen nå fordi kjeveortoped Knut Pedersen som nylig er pensjonert, har påtatt seg noe tjeneste ved kompetansesenteret og skal være veileder for kandidatene én uke hver måned. Dessuten er to av de nye kjeveortopedene fra forrige kull i Oslo ansatt i Den offentlige tannhelsetjenesten i Troms og skal pendle mellom Finnsnes og Tromsø. De kan også bidra med veiledning når det blir behov for det.

Stipend i Troms fylke

De to kandidatene i Tromsø har stipend fra Den offentlige tannhelsetjenesten i Troms mot bindingstid etter endt utdanning. Kristin Sandvik fra Tromsø, er cand.odont. fra Oslo og har nå bodd i byen siden 1997. Med legemann ved sykehuset og tre små barn så hun mørkt på tre år i Oslo eller Bergen for å bli kjeveortoped. Hun var den som var «påtenkt» da Ragnhild Nordengen ved fylkestannlegens kontor begynte å luften planer om spesialistutdanning i Tromsø.

Da OrtoPol@r begynte å materialisere seg, ble man enig om at det ville være både en faglig og økonomisk fordel å utdanne to kandidater. Sigurd Hadler-Olsen er bergenser og hadde kanskje ikke hatt så mye mot å tilbringe noen år i Bergen, men han har vært 4–5 år nordpå allerede, han trives godt og har dessuten kone fra Finnsnes!

Startet i Oslo

De første fire ukene som gir en generell innføring før kandidatene slippes løs på pasienter, foregikk i Oslo. Tromsøværingene ukependlet og syntes det gikk

OrtoPol@r-kandidatene Kristin Sandvik og Sigurd Hadler-Olsen og veileder Mohammad El-Agroudi (i midten) ser sammen på en pasient som trenger kjeveortopedisk behandling.

greit for en kort periode. På den måten kunne de bruke all tid på kurs og lesing, men også på å bli kjent med de åtte kandidatene i Oslo.

– Vi føler oss som en del av kullet nå, sier de og forteller at de skal ha noen kortere opphold i hovedstaden og at Oslokullet skal komme til Tromsø i hvert fall én gang i løpet av studietiden.

Hardt program

Det er ikke noe hvilehjem de har tatt inn på, de to kandidatene, og de innrømmer at det kan være stressende å henge med til tider. Mandag til torsdag er det felles videoseminar fra 0830 til 1130 hvor de får den samme undervisningen som i Oslo. Etter lunsj har de pasienter, og noen ganger må de også ta pasienter på fredag. Den dagen er egentlig avsatt til å arbeide med spesialistoppgaven som også skal være avsluttet i løpet av de tre årene.

– Vi bruker mye tid på behandlingsplanlegging og har en ganske omfattende journalgjennomgang med Mohammad, og vi har pasienten inne til tre besøk før behandlingen starter, forteller de. Likevel har de allerede kommet i gang med 40 pasienter hver. – Dessuten er vi ute på skolene og deltar i screening av pasienter som er plukket ut av allmennpraktikerne, og kjernepensumkursene i statistikk og epidemiologi får vi på universitetet her i byen. Det kan bli vanskelig å henge med på lesing av litteratur – og vi kan ikke være syke, avslutter de.

Fakta om OrtoPol@r

Den offentlige tannhelsetjenesten i Troms med Kompetansesenteret er ansvarlig for kandidatenes kliniske tjeneste.

Det odontologiske fakultet ved UiO har det faglige ansvaret for utdanningen, og kandidatene ved Kompetansesenteret skal være del av kullet sentralt.

Det medisinske fakultet ved UiTø bidrar med undervisning i deler av kjernepensum og med ressurser til vitenskapelig prosjekt.

Det odontologiske fakultet ved UiB deltar ved faglige samarbeid og felles undervisning.

Nasjonalt senter for telemedisin bidrar med kompetanse innenfor telemedisin.

OrtoPol@r – hva er nå det?

På nettstedet til Nasjonalt senter for telemedisin i Tromsø kan vi lese at OrtoPol@r er et pilotprosjekt initiert og eid av Den offentlige tannhelsetjenesten i Troms. Planleggingen og forarbeidet til prosjektet startet opp allerede tidlig høsten 2002, men det var først i løpet av februar og mars 2003 at opptaket av kandidater og finansieringen av prosjektet falt på plass. Desentralisert spesialistutdanning i kjeveortopedi startet så høsten 2003. Samarbeidspartnere for Den offentlige tannhelsetjenesten i Troms er de odontologiske fakultetene i Bergen og Oslo, Det medisinske fakultet i Tromsø og det telemedisinske senteret.

Hedda Høvik som er tannlege og dataingeniør, er ansatt ved det telemedisinske senteret i Tromsø, og har som en del av jobben prosjektlederansvar for OrtoPol@r. Nå når det første semesteret snart er tilbakelagt, spør vi om hvordan hun som prosjektleder synes det har gått. – Jeg synes egentlig det går ganske bra, sier hun nøkternt, men peker på at de har en sårbar situasjon når den kliniske undervisningen her i Tromsø er basert på én lærer. Tidligere i høst hadde de litt problemer pga. sykdom, men nå ser det ut til at de har fått etablert en ordning med klinisk lærer i bakhånd.

Teknologien fungerer

Mye spenning var knyttet til teknologien, med videoseminarer og diskusjon av pasientkasus «online». – Det har gått veldig bra med den infrastrukturen som er etablert både i Tromsø, Oslo og Bergen, forteller Høvik og sier at allerede nå benyttes den av andre enn de kjeveortopediske kandidatene. Blant annet er det én kandidat i protetikk som hver mandag sitter i Bergen og følger undervisningen i Oslo. Dette viser at den in-

Oslojenta Hedda Høvik som er prosjektleder for OrtoPol@r, trives i Tromsø både med snøen og prosjektet.

vesteringen som er foretatt for å sette i gang den desentraliserte utdanningen i kjeveortopedi, etter hvert vil kunne nyttiggjøres også av andre spesialistutdanninger.

Flere desentraliserte prosjekter?

Kompetansesenteret i Tromsø vil gjerne gå videre med spesialistutdanning innen andre fagområder, og man vurderer både radiologi, pedodonti, endodonti, periodonti og protetikk.

– Det ser ut som radiologi er kommet lengst, men vi er jo helt avhengig av å få tak i spesialister som kan være veiledere, sier Høvik og legger til at det selvsagt er avgjørende at de får kvalifiserte søkere til en eventuell utdanning.